

РЕШЕНИЕ

№ 62

гр. Велико Търново, 15.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ТРЕТИ ГРАЖДАНСКИ
И ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесет и първи
февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ЯНКО ЯНЕВ

Членове: ГАЛЯ МАРИНОВА
МАЯ ПЕЕВА

при участието на секретаря ВИЛЯНА ПЛ. ЦАЛОВА
като разгледа докладваното от МАЯ ПЕЕВА Въззивно гражданско дело №
20234000500481 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С решение № 522/29.09.2023 г. по гр.д. № 154/2023 г. на Окръжен съд Велико Търново са отхвърлени предявените на основание чл. 26 ЗОДОВ искове от М. Д. О. против Районен съд Елена за заплащане на сумите, както следва: 26000 лв., представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди от нарушение на правото на разглеждане на гр.д. № 178/2022 г. по описа на Районен съд Елена в разумен срок, както и сумата 26000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди от нарушение правото на разглеждане на гр.д. № 188/2022 г. по описа на Районен съд Елена в разумен срок, като неоснователни и недоказани.

Жалба против горното решение е постъпила от М. Д. О. като същото се обжалва изцяло. В жалбата са наведени доводи за съществено нарушаване на съдопроизводствените правила, довели до неговата необоснованост, а оттам и до неправилно прилагане на материалния закон. Решаващият състав не е обсъдил в пълнота всички събрани в хода на производството доказателства, а единствено е обсъдил доводите и възраженията на въззиваемата страна. Липсва системна обосновка на всеки един от елементите на фактическия състав на деликта. Развива съображения за критериите, въз основа на които се преценява наличието или липсата на нарушение по чл. 6, пар. 1 от ЕКЗПЧОС. Сочи, че неразумната продължителност на производството причинява такива

вреди, които поначало не е необходимо ищецът да твърди изрично и да доказва, тъй като това са обичайните, типични неимуществени вреди, които винаги се търпят от лице, спрямо което гражданското съдебно производство продължава извън рамките на разумния срок, като притеснения за неговото развитие и от евентуален неблагоприятен изход, накърняване на чувството му за справедливост и на доверието му в правораздаването.

Отправено е искане за отмяна на постановеното решение и постановяване на ново, с което да бъдат уважени предявените иски изцяло, ведно със законната лихва от датата на исковите претенции до окончателното изплащане.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК въззиваемата страна Районен съд Елена е депозирила отговор по жалбата, като заема становище за нейната неоснователност.

Апелативна прокуратура Велико Търново заема становище за неоснователност на жалбата.

Настоящият състав, като взе предвид наведените в жалбата оплаквания, становищата на страните и като прецени събраните по делото доказателства, приема за установено следното:

Въззивната жалба е подадена в срок, от надлежна страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което се явява процесуално допустима и следва да се разгледа по същество.

При извършване на проверката по чл. 269 ГПК настоящият състав констатира, че оспореното съдебно решение не страда от пороци, водещи до неговата нищожност – постановено е от законен състав, в пределите на правораздавателната власт на съда, в писмена форма, с разбираемо изложени аргументи, подписано от председателя на състава. При извършената служебна проверка въззивният съд констатира, че съдебното решение е допустимо, поради което следва да пристъпи към разглеждане на спора по същество.

Пред Районен съд Елена е подадена искова молба от М. Д. О. против Районен съд Елена с посочено от ищеца правно основание по чл. 26, ал. 1 ЗОДОВ, заведена с вх. № 3468/27.10.2022 г., по която е образувано гр.д. № 332/2022 г. Изложени са обстоятелства, че ищецът е подал искова молба до Районен съд Елена, с вх. № 1975/17.06.2022 г., в резултат на което е образувано гр.д. № **181/2022 г.** /погрешно посочено с № 178/2022 г./. Ответник по делото е частен съдебен изпълнител. До ответната страна е изпратено съобщение от 01.07.2022 г. на хартиен носител, което според ищеца е следвало да се извърши по реда на чл. 38, ал. 2 ГПК. Районен съд Елена не е изпълнил служебно задължението си по чл. 50, ал. 5 ГПК вр. чл. 7, ал. 1 ГПК и поради това неизпълнение производството по делото е продължило твърде дълго, през което време ищецът бил винаги напрегнат, стресиран и започнал често да боледува. По този начин ответникът е лишил ищеца от бързината на производството, като основен ръководен принцип, лишил го е от адекватна и своевременна възможност да издържа семейството

си, да погасява анюитетните вноски по потребителския си кредит, причинил му перманентен стрес, морално дискредитиране пред колеги и приятели. Понастоящем делото е висящо пред Районен съд Велико Търново под № 1977/2022 г., като не е налице механизъм за доброволно уреждане на отношенията между страните. С оглед на това е предявен иск за заплащане от страна на ответника на сумата от 1000 лв., частичен иск от сума в общ размер 10000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди от нарушаване на правото му за разглеждане на делото в разумен срок, ведно със законна лихва от датата на исковата молба до окончателното изплащане.

Производството по гр.д. № 332/2022 г. на Районен съд Елена е прекратено и делото е изпратено за разглеждане на Районен съд Горна Оряховица.

Пред Районен съд Елена е предявен иск от М. Д. О. против Районен съд Елена, с посочено правно основание чл. 2б, ал. 1 ЗОДОВ, като исковата молба е заведена с вх. № 3459/27.10.2022 г. и по нея е образувано гр.д. № 329/2022 г. Изложени са обстоятелства, че ищецът е подал искова молба до Районен съд Елена, с вх. № 2053/27.06.2022 г., по която е образувано **гр.д. № 188/2022 г.** на РС Елена. Ответник по делото е банкова институция. До ответната страна е изпратено съобщение на хартиен носител, което според ищеца е следвало да се извърши по реда на чл. 38, ал. 2 ГПК. Районен съд Елена не е изпълнил служебно задължението си по чл. 50, ал. 5 ГПК вр. чл. 7, ал. 1 ГПК и поради това неизпълнение производството по делото е продължило твърде дълго, през което време ищецът бил винаги напрегнат, стресиран и започнал често да боледува. По този начин ответникът е лишил ищеца от бързината на производството, като основен ръководен принцип, лишил го е от адекватна и своевременна възможност да издържа семейството си, да погасява анюитетните вноски по потребителския си кредит, причинил му перманентен стрес, морално дискредитиране пред колеги и приятели. Понастоящем делото е висящо пред Районен съд Горна Оряховица под № 1314/2022 г., като не е налице механизъм за доброволно уреждане на отношенията между страните. С оглед на това е предявен иск за заплащане от страна на ответника на сумата от 1000 лв., частичен иск от сума в общ размер 10000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди от нарушаване на правото му за разглеждане на делото в разумен срок, ведно със законна лихва от датата на исковата молба до окончателното изплащане.

Производството по гр.д. № 329/2022 г. на Районен съд Елена е прекратено и делото е изпратено за разглеждане на Районен съд Горна Оряховица.

С Определение № 206/01.02.2023 г., постановено по гр.д. № 2037/2022 г. на Районен съд Горна Оряховица гр.д. № 2037/2022 г. е съединено за разглеждане към производството по гр.д. № 1835/2022 г. по описа на Районен съд Горна Оряховица, като общото производство се води под № 1835/2022 г. на Районен съд Горна Оряховица.

По двете искиви молби Районен съд Елена депозира отговори, в които се оспорват предявените искиве като недопустими, поради липса на правен интерес. Сочи се, че са и неоснователни. Гр.д. № 181/2022 г. на Районен съд Елена е образувано по искова молба вх. № 1975/17.06.2022 г. на Районен съд Елена, подадена от М. О. против ЧСИ И. Ц.. С Определение № 132/20.07.2022 г. производството е прекратено и делото е изпратено на Окръжен съд Велико Търново за определяне на друг равен по степен съд, който да го разгледа. С писмо от 20.07.2022 г. делото е изпратено на Окръжен съд Велико Търново. Излага, че не са допуснати нарушения на разпоредбите на чл. 38, ал. 2 ГПК, като съобщението, ведно с приложените към него искова молба с приложения и Разпореждане № 356/27.06.2022 г. са изпратени на ответника по делото на 01.07.2022 г. Същото е връчено на 07.07.2022 г. на адреса, посочен от ищеца в исковата молба. С оглед на това счита, че не е налице забавяне в производството, и излага тълкуване на разпоредбите на чл. 50, ал. 5 и чл. 38, ал. 2 ГПК. Гр.д. № 188/2022 г. на Районен съд Елена е образувано по искова молба вх. № 2053/27.06.2022 г. на Районен съд Елена, подадена от М. О. против ОББ АД, София. С Определение № 130/19.07.2022 г. е прекратено производството по делото и е постановено изпращането му на Окръжен съд Велико Търново на основание чл. 23, ал. 3 ГПК за определяне на друг равен по степен съд, който да го разгледа. С писмо от 20.07.2022 г. делото е изпратено на Окръжен съд Велико Търново. Съобщението, ведно с приложените искова молба и приложения към нея и Разпореждане № 358/27.06.2022 г. са изпратени на ответника по гр.д. № 188/2022 г. на Районен съд Елена ОББ АД на 01.07.2022 г. Същото е връчено на дата 19.07.2022 г. на адреса, посочен в исковата молба – гр. София, бул. Витоша, 89Б. Липсва забавяне на производството по делото и нарушения на разпоредбите на чл. 50, ал. 5 и чл. 38, ал. 2 ГПК.

С оглед допуснатото изменение в цената на предявените искиве в размер на по 26000 лв. по всеки иск, с Определение № 268/10.02.2023 г. гр.д. № 1835/2022 г. на Районен съд Горна Оряховица делото е прекратено и е изпратено по компетентност на Окръжен съд Велико Търново.

С обжалваното решение първоинстанционният съд е приел, че предявените осъдителни искиве са допустими, а от събраните по делото доказателства не се установява нарушено право на разглеждане на сочените гр.д. № 181/2022 г. /погрешно посочено в диспозитива на решението като гр.д. № 178/2022 г./, и гр.д. № 188/2022 г. на Районен съд Елена в разумен срок. С оглед на това предявените искиве са отхвърлени.

От събраните по делото материали се установява следното от фактическа страна:

Не се спори по делото и от извлечението на електронното съдебно дело се установява, че пред Районен съд Елена е подадена искова молба с вх. № 1975/17.06.2022 г. от М. Д. О. против ЧСИ И. Ц.. Образувано е гр.д. № 181/2022 г. Разпоредена е размяна на книжа, поради което със съобщение от

01.07.2022 г. е изпратен препис от исковата молба с приложенията към нея и от разпореждането на съда на ответника на посочения адрес в гр. Велико Търново, с указания за възможността му да подаде писмен отговор. Съобщението е връчено на 07.07.2022 г. Не се спори, че делото пред Районен съд Елена е прекратено и е изпратено на Окръжен съд Велико Търново по реда на чл. 23, ал. 3 ГПК, а впоследствие същото е изпратено за разглеждане на Районен съд Велико Търново, където на 02.08.2022 г. е образувано гр.д. № 1977/2022 г. на Районен съд Велико Търново.

Не се спори по делото и от извлечението на електронното съдебно дело се установява, че пред Районен съд Елена е подадена искова молба с вх. № 2053/27.06.2022 г. от М. Д. О. против Обединена Българска Банка АД. Образувано е гр.д. № 188/2022 г. Разпоредена е размяна на книжа, поради което със съобщение от 01.07.2022 г. е изпратен препис от исковата молба с приложенията към нея и от разпореждането на съда на ответника на посочения адрес в гр. София, с указания за възможността му да подаде писмен отговор. Съобщението е връчено на 19.07.2022 г., върнато на 26.07.2022 г. Не се спори, че делото пред Районен съд Елена е прекратено и е изпратено на Окръжен съд Велико Търново по реда на чл. 23, ал. 3 ГПК, а впоследствие същото е изпратено за разглеждане на Районен съд Велико Търново, където на 22.08.2022 г. е образувано гр.д. № 2127/2022 г. на Районен съд Велико Търново. По повод подадено заявление до Инспектората към ВСС е отговорено с писмо от 19.10.2022 г., че производството по делото е висящо, поради което подаденото заявление по чл. 60а ЗСВ е преждевременно.

За изясняване на фактическите обстоятелства по делото е разпитана св. Пенка О.а, съпруга на ищеца. Свидетелката е запозната с делото, същото е за неимуществени вреди срещу съдия изпълнител И. Ц.. Всичко това предизвикало стрес у съпруга ѝ, постоянно вдигал кръвно, бил притеснен, защото съдебния изпълнител му заповирил заплатите и през м. декември и януари 2022 г. останал без доходи. Въпреки спирането на изпълнителното производство, продължили да му удържат суми от двете работни места, на които работил. Това предизвикало финансови проблеми в семейството. Имал проблем с таксата, изчезнал документи за държавната такса, която е внесена за делото, след сигнал нещата се оправили. Таксата била 200 лв. Не може да каже за друго, дали е забавено производството. Имало промяна в съпруга ѝ, бил притеснен, разстроен, нервен, избухлив. Направили им запор на етажа на къщата, въпреки спирането на изпълнителното дело. Съпругът ѝ подал сигнал, защото му взели всичките парични суми, получени заради Ковид пандемията. Той завел дело срещу ЧСИ И. Ц., но нещата месеци наред се забавили във времето. Ходили редовно до офис на ОББ, от където му казали, че има запор на сметката и може да изтегли определена сума. Съпругът ѝ не е направил нищо, само е станал поръчител на М. Михалев и всичко тръгнало оттам, че той не си плащал заема. Съпругът ѝ е стресиран от всичко – и от действията на ЧСИ, и от забавянето на делото. Заведени са дела срещу ЧСИ И. Ц. и за неимуществени вреди, и за задържането му на „ковидните“

средства. Има образувани дела срещу ОББ за задържане на средствата. Не е споделял да има фрапантен проблем с делото с ОББ. Св. Михалев не е виждал ищеца от м. февруари 2021 г. и не се е интересувал от здравословното му състояние. Св. С. Д. знае за делата за запори върху заплата на М. О., както и знае, че в гр. Елена призовките се връчват на хартиен носител, а не по електронен път. Според свидетеля М. и цялото му семейство го преживяват много лошо. Заемал е пари на ищеца, тъй като сметките му са блокирани.

При тази фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Разпоредбата на чл. 26, ал. 1 ЗОДОВ предвижда, че държавата отговаря за вредите, причинени на граждани и на юридически лица от нарушение на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок, съгласно чл. 6, пар. 1 ЕКЗПЧОС. В чл. 26, ал. 2 ЗОДОВ неизчерпателно са изброени критериите, които следва да се отчетат от съда при определяне на размера на следващото се обезщетение за неимуществени вреди: общата продължителност и предмета на производството, неговата правна и фактическа сложност, поведението на страните и на техните процесуални или законни представители, поведението на останалите участници в процеса и на компетентните органи, както и на други факти, които имат значение за правилното решаване на спора.

От наведените в исковата молба фактически твърдения се установява, че се претендират обезщетения за това, че поради неправилно изпращане на сочените съобщения от страна на съда, пред който първоначално са били образувани делата, на хартиен носител, вместо на електронна поща, разглеждането им се е забавило извън разумния срок по чл. 6, пар. 1 от ЕКЗПЧОС, които фактически твърдения определят и предмета на настоящия спор, съобразно правилото на чл. 6, ал. 2 ГПК. Към момента на подаване на исковата молба делата са висящи. За да бъде уважен предявеният на основание чл. 26 ЗОДОВ иск, ищецът следва при условията на пълно и главно доказване да установи поведение на ответника, което е довело до продължителност на гражданското производство, надхвърлящо рамките на обичайното необходимо време, което представлява нарушение на чл. 6, пар. 1 ЕКЗПЧОС, причиняване на претендираните вреди и техния размер, както и наличието на пряка причинна връзка между претърпените вреди и поведението на ответника.

От представените от ищеца съобщения е видно, че и по двете дела – по гр.д. № 181/2022 г. и по гр.д. № 188/2022 г. на Районен съд Елена са изпратени преписи от исковите молби и приложенията към тях на хартиен носител до адресите на ответниците – съответно ЧСИ И. Ц. в гр. Велико Търново и ОББ АД в гр. София. Съгласно разпоредбата на чл. 50, ал. 5 ГПК връчването на кредитни и финансови институции, на застрахователни и презастрахователни дружества и на търговци, които извършват доставка на енергия, газ или предоставяне на пощенски, електронни съобщителни или водоснабдителни и канализационни услуги, на нотариуси и на частни съдебни

изпълнители се извършва само по реда на чл. 38, ал. 2 на посочен от тях електронен адрес. Според чл. 38, ал. 2 ГПК връчването може да се извърши на избран от страната електронен адрес за връчване чрез единния портал за електронно правосъдие, квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща или чрез системата за сигурно електронно връчване по чл. 26, ал. 2 от Закона за електронното управление. Дефиницията на „електронен адрес за връчване“ е дадена в пар. 1, т. 2 от ДР на ГПК и това е персонализирано пространство в единния портал за електронно правосъдие, чрез което лицата получават електронни заявления, съобщения, призовки и книжа от съдилищата, квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща, адрес на електронна поща или профил в системата за сигурно електронно връчване по чл. 26, ал. 2 от Закона за електронното управление. От текстовете на закона следва, че страната следва да посочи конкретния електронен адрес, на който да получава книжа, а доколкото в случая се връчва препис от исквата молба, т.е. ответниците за пръв път се уведомяват за образуваните срещу тях дела, то чл. 50, ал. 5 ГПК не намира приложение. С оглед на това, настоящият състав намира, че поведението на ответника е в съответствие с процесуалните правила, като срокът на връчване на книжата е разумен и необходим, предвид обстоятелството, че връчването е в други населени места – съответно гр. Велико Търново и гр. София – по гр.д. № 181/2022 г. изпратеното съобщение на 01.07.2022 г. е връчено на 07.07.2022 г., а по гр.д. № 188/2022 г. изпратеното съобщение на 01.07.2022 г. е връчено на 19.07.2022 г. Ето защо настоящият състав счита, че не е допуснато забавяне в разглеждането на двете дела от страна на Районен съд Елена, преписи от исковите молби с приложенията към тях са своевременно връчени на ответниците, в кратки, необходими и разумни срокове, като съдът съобразява и обстоятелството, че разумността на срока следва да се преценява както с оглед защитаване интересите на лицето възможно най-бързо за получи решение, така и с оглед необходимостта на страните да бъде предоставена равна възможност да участват в производството и да упражняват предоставените им права.

При преценката на тези правно значими факти не може да се достигне до извода, че е нарушено правото на ищеца за разглеждане на делата му в разумен срок, не е осъществено поведение от съда, в резултат на което да е допуснато забавяне движението на делото, поради което не се е осъществила първата материалноправна предпоставка, обуславяща възникването на претендираното от ищеца право на обезщетение за претърпени неимуществени вреди, съобразно нормата на чл. 26, ал. 1 ЗОДОВ. При липсата на този елемент от фактическия състав на правото на обезвреда, е безпредметно обсъждането на събраните доказателства относно твърдяните от ищеца вреди и относно причинната връзка между тях и поведението на съда. По така изложените съображения предявените искове се явяват неоснователни и като такива следва да бъдат отхвърлени.

До същия правен извод е достигнал и първостепенният съд, последица от което е потвърждаване на обжалваното решение. В диспозитива на

постановеното първоинстанционно решение е посочено, че се отхвърля искът за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди от нарушение на правото на разглеждане на гр.д. № 178/2022 г. на Районен съд Елена в разумен срок, като видно от мотивите съдът е разгледал движението на гр.д. № 181/2022 г. на Районен съд Елена, съобразно обстоятелствата, визирани в исковата молба. Допусната е очевидна фактическа грешка, отстранима по реда на чл. 247 ГПК от съда, постановил решението, която очевидна фактическа грешка не препятства произнасянето на въззивната инстанция по жалбата. След връщане на делото на Окръжен съд Велико Търново, същият следва да се произнесе по отстраняване на допуснатата очевидна фактическа грешка.

Разноски не се претендират от ответника по жалба. Водим от горното и на основание чл. 271, ал. 1 ГПК, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 522 от 29.09.2023 г., постановено по гр.д. № 154/2023 г. на Окръжен съд Велико Търново.

След връщане на делото в Окръжен съд Велико Търново, същият да се произнесе по отстраняване на очевидната фактическа грешка, допусната в диспозитива на решението.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____